

Съвет на
Европейския съюз

Брюксел, 7 юни 2024 г.
(OR. en)

7711/24

Междуетноститутуционално досие:
2024/0037 (NLE)
2024/0038 (NLE)

RECH 124
COTRA 24

ЗАКОНОДАТЕЛНИ АКТОВЕ И ДРУГИ ПРАВНИ ИНСТРУМЕНТИ

Относно: Споразумение между Европейския съюз, от една страна, и Канада, от
друга страна, относно участието на Канада в програми на Съюза

СПОРАЗУМЕНИЕ
МЕЖДУ ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ, ОТ ЕДНА СТРАНА,
И КАНАДА, ОТ ДРУГА СТРАНА,
ОТНОСНО УЧАСТИЕТО НА КАНАДА
В ПРОГРАМИ НА СЪЮЗА

Европейският съюз (наричан по-долу „Съюзът“),

от една страна,

и

Канада,

от друга страна,

наричани заедно по-долу „страните“,

КАТО ЖЕЛАЯТ да създадат трайна рамка за сътрудничество между страните с ясни условия за участието на Канада в програми или дейности на Съюза, както и механизъм, улесняващ установяването на такова участие в отделни програми или дейности на Съюза,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД общите цели, ценности и силни връзки между страните, установени в миналото чрез Всеобхватното икономическо и търговско споразумение (ВИТС) между Канада, от една страна, и Европейския съюз и неговите държави членки, от друга страна, подписано в Брюксел на 30 октомври 2016 г., Споразумението за стратегическо партньорство между Европейския съюз и неговите държави членки, от една страна, и Канада, от друга страна, подписано в Брюксел на 30 октомври 2016 г., и Споразумението за научно и технологично сътрудничество между Европейската общност и Канада, подписано в Халифакс на 17 юни 1995 г., заедно с неговите изменения, и като признават общото желание на страните да продължат да развиват, укрепват, стимулират и разширяват своите отношения и сътрудничество,

КАТО ОТЧИТАТ решаващото значение на общите основни ценности и принципи, върху които се гради международното сътрудничество между страните в областта на научните изследвания и иновациите, каквито са етиката и интегритетът при научните изследвания, равенството между половете и равните възможности, и общата цел на страните да насърчат и улеснят сътрудничеството между организациите в областта на научните изследвания и иновациите, включително университетите, и обмена на най-добри практики и привлекателни научноизследователски кариери, да улеснят презграничната и междусекторната мобилност на изследователите, да насърчат свободното движение на научни знания и иновации и зачитането на академичната свобода и свободата на научните изследвания и да подпомогнат образователните и комуникационни дейности в областта на науката,

КАТО ПРИЗНАВАТ намерението на страните взаимно да си сътрудничат и да допринасят за научноизследователски и иновационни дейности и за мисиите на Съюза, насочени към подпомагане и укрепване на научноизследователския капацитет, за да противостоят на глобалните предизвикателства, както и да задълбочават съответната си промишлена конкурентоспособност, а оттам — да постигнат преобразуващо и системно въздействие за своите общества в подкрепа на целите на Организацията на обединените нации (ООН) за устойчиво развитие, които са от полза за двете страни,

КАТО ВЗЕМАТ ПРЕДВИД усилията на Съюза да ръководи действията за справяне с глобалните предизвикателства, като обедини усилията си с тези на своите международни партньори, в съответствие с плана за действие в полза на хората, планетата и благоденствието в Резолюция на Общото събрание на ООН A/RES/70/1 от 25 септември 2015 г., озаглавена „Да преобразим света: програма до 2030 г. за устойчиво развитие“, и като отчитат факта, че научните изследвания и иновациите са ключови фактори и основни инструменти за основан на иновации устойчив растеж, за икономическа конкурентоспособност и привлекателност,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ Канада и Съюзът са стратегически партньори и избират да работят в сътрудничество в областите на науката, изследванията и иновациите, като зачитат взаимно силната си ангажираност към научноизследователски постижения и намирането на иновативни начини за справяне с глобалните предизвикателства,

КАТО ПРИЗНАВАТ намерението на страните да разработят рамка, която да насърчава съвместните дейности, като същевременно се спазва вътрешният подход на всяка от страните за разработване и наблюдение на програми или дейности за научни изследвания и иновации, както и да извършват прегледи, одити и разследвания в съответствие с принципите на пропорционалност, добросъвестност и недискриминация,

КАТО ИМАТ ПРЕДВИД, ЧЕ Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ (2021—2027 г.) на Съюза (наричана по-долу „програмата „Хоризонт Европа“) беше създадена с Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета¹,

КАТО ПРИЗНАВАТ общите принципи, залегнали в Регламент (ЕС) 2021/695,

КАТО ПОДЧЕРТАВАТ ролята на европейските партньорства, предвидени в програмата „Хоризонт Европа“, в справянето с някои от най-належащите предизвикателства, пред които е изправена Европа, с помощта на съгласувани инициативи за научни изследвания и иновации, които допринасят значително за онези приоритети на Съюза в областта на научните изследвания и иновациите, които изискват критична маса и дългосрочна визия, както и като подчертават важността на участието на асоциираните държави в тези партньорства,

КАТО ПРИЗНАВАТ, че реципрочното участие в програмите за научни изследвания и иновации следва да осигури взаимни ползи, като същевременно отчитат, че всяка от страните си запазва правото да ограничава или поставя условия за участие в своите програми за научни изследвания и иновации, включително по-специално за действия, свързани с нейни стратегически активи или интереси, както и с нейната независимост или сигурност,

СЕ СПОРАЗУМЯХА ЗА СЛЕДНОТО:

¹ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ ЕС L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

ЧЛЕН 1

Предмет

С настоящото споразумение се определят редът и условията за участие на Канада в програмите или дейностите на Съюза, които попадат в обхвата на протокол към настоящото споразумение.

Член 2

Определения

За целите на настоящото споразумение се прилагат следните определения:

- 1) „основен акт“ означава:
 - i) правен акт на една или повече институции на Съюза, различен от препоръка или становище, с който се създава програма и който предоставя правно основание за дадено действие и за изпълнението на съответния разход, записан в бюджета на Съюза, или на бюджетната гаранция или финансовата помощ, подкрепена от бюджета на Съюза, включително всички съответни актове на институция на Съюза, с които се изменя, допълва или изпълнява този акт, с изключение на актовете за приемане на работни програми; или
 - ii) правен акт на една или повече институции на Съюза, различен от препоръка или становище, с който се създава дейност, финансирана от бюджета на Съюза, различна от програми, включително всички съответни актове на институция на Съюза, с които се изменя, допълва или изпълнява този акт, с изключение на актовете за приемане на работни програми;

- 2) „споразумение за финансиране“ означава споразумения, свързани с програми или дейности на Съюза съгласно протоколите към настоящото споразумение, в които участва Канада, с които се усвояват средства на Съюза, като например споразумения за отпускане на безвъзмездни средства, споразумения за финансов принос, споразумения за финансово рамково партньорство, споразумения за финансиране и гаранционни споразумения;
- 3) „други правила, отнасящи се до изпълнението на програмата или дейността на Съюза“ означава правилата, определени в Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета¹ (наричан по-нататък „Финансовият регламент“), приложими за общия бюджет на Съюза, както и в работната програма или в поканите за представяне на предложения, или други процедури за предоставяне на средства от Съюза;
- 4) „процедура за предоставяне на средства от Съюза“ означава процедура за предоставяне на финансиране от Съюза, предприета от Съюза или от лица или субекти, на които е възложено усвояването на средства на Съюза;
- 5) „субект от Канада“ означава всяко физическо или юридическо лице, което пребивава или е установено в Канада, или правителството на Канада или правителството на провинция или територия на Канада, което участва в дейности по програма или в дейност на Съюза в съответствие с основния акт;
- 6) „отворена наука“ означава подход към научния процес, основаващ се на съвместна работа, инструменти и разпространение на знанията, със свободен достъп до научни публикации, които произтичат от научни изследвания, финансирани по програма „Хоризонт Европа“. Свободният достъп се осигурява при пълно зачитане на правото на неприкосновеност на личния живот, сигурността, етичните съображения и подходящата защита на интелектуалната собственост в съответствие с принципа „свободен в максималната възможна степен, ограничен само толкова, колкото е необходимо“.
- Управлението на научноизследователските данни се извършва в съответствие с принципите FAIR („Findability“, „Accessibility“, „Interoperability“, „Reusability“, т.е. данните да са лесни за намиране, достъпни, оперативно съвместими и многократно използвани).

¹ Регламент (ЕС, Евратом) 2018/1046 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юли 2018 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза, за изменение на регламенти (ЕС) № 1296/2013, (ЕС) № 1301/2013, (ЕС) № 1303/2013, (ЕС) № 1304/2013, (ЕС) № 1309/2013, (ЕС) № 1316/2013, (ЕС) № 223/2014 и (ЕС) № 283/2014 и на Решение № 541/2014/ЕС и за отмяна на Регламент (ЕС, Евратом) № 966/2012 (ОВ ЕС L 193, 30.7.2018 г., стр. 1).

ЧЛЕН 3

Установяване на участието

1. Канада има правото да участва в програмите или дейностите на Съюза, или части от тях, които са отворени за нейно участие в съответствие с основните актове и са обхванати от протоколите към настоящото споразумение, както и да допринася за тях.
2. Конкретните ред и условия за участието на Канада в конкретна програма или дейност на Съюза се определят в един или повече протоколи към настоящото споразумение, които могат да бъдат приети или изменени с решение на Съвместния комитет в съответствие с член 16.
3. Конкретните ред и условия за участието на Канада в програма „Хоризонт Европа“ са определени в Протокола за асоциирането на Канада към Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ (2021—2027 г.) (наричан по-долу „Протокол за асоциирането на Канада към „Хоризонт Европа“).
4. В протоколите към настоящото споразумение се определят:
 - а) програмите или дейностите на Съюза, или части от тях, в които участва Канада;
 - б) продължителността на участието на Канада, която се отнася до периода, през който Канада и субекти от Канада могат да кандидатстват за финансиране от Съюза или да им бъде възложено усвояването на средства на Съюза;

- в) конкретните условия за участието на Канада и субектите от Канада, включително конкретни разпоредби за изпълнението на финансовите условия, определени в членове 6 и 7 от настоящото споразумение, и когато е приложимо, конкретни разпоредби за механизма за корекция, посочен в член 8 от настоящото споразумение, както и условия за участие в структури, създадени за целите на изпълнението на тези програми или дейности на Съюза; и
 - г) когато е приложимо — размерът на финансовия принос на Канада към дадена програма на Съюза, изпълнявана чрез финансов инструмент или бюджетна гаранция.
5. Условията, посочени в параграф 4, точка в) от настоящия член, са в съответствие с настоящото споразумение, основните актове и актовете на една или повече институции на Съюза, с които се създават такива структури.

ЧЛЕН 4

Спазване на правилата на програмите или дейностите на Съюза

1. Канада участва в програмите или дейностите на Съюза, или части от тях, обхванати от протоколите към настоящото споразумение, при реда и условията, установени в настоящото споразумение, протоколите към него, основните актове и другите правила, отнасящи се до изпълнението на програмата или дейността на Съюза.
2. Редът и условията, посочени в параграф 1 от настоящия член, включват:
 - а) условията, на които трябва да отговарят субектите от Канада, и всякакви други условия за допустимост, свързани с Канада, по-специално с произхода, мястото на дейност или гражданството; и
 - б) реда и условията, приложими за подаването, оценката и подбора на заявления и за изпълнението на действията от отговарящите на условията субекти от Канада.

3. Редът и условията, посочени в параграф 2, буква б) от настоящия член, трябва да са равностойни на тези, които са приложими за отговарящите на условията субекти от държавите — членки на Съюза, включително по отношение на спазването на ограничителните мерки на Съюза, приети по силата на Договора за Европейския съюз или Договора за функционирането на Европейския съюз, освен ако в реда и условията, посочени в параграф 1 от настоящия член, е предвидено друго.

ЧЛЕН 5

Участие на Канада в управлението на програми или дейности на Съюза

1. Представители или експерти на Канада или експерти, определени от Канада, имат право да участват като наблюдатели в заседанията на комитетите, експертните групи или други подобни заседания, в които участват представители или експерти от държавите членки на Съюза (наричани по-нататък „държави членки“), или експерти, определени от държавите членки, и които подпомагат Европейската комисия при изпълнението и управлението на програмите или дейностите на Съюза, или части от тях, в които Канада участва в съответствие с член 3 от настоящото споразумение, или са установени от Европейската комисия по отношение на прилагането на правото на Съюза във връзка с тези програми или дейности на Съюза, или части от тях, освен когато посочените заседания касаят въпроси, запазени само за държавите членки или отнасящи се за програма или дейност на Съюза, или части от тях, в която Канада не участва. Представителите или експертите на Канада или експертите, определени от Канада, не присъстват по време на гласуването. Канада се уведомява за резултата от гласуването.

2. Когато експертите или оценителите не са назначени въз основа на гражданство, гражданството не е основание за изключване на граждани на Канада.

3. При спазване на параграф 1 от настоящия член участието на представителите на Канада в заседанията, посочени в параграф 1, или в други заседания, свързани с изпълнението на програмите или дейностите на Съюза, се урежда от същите правила и процедури като тези, които се прилагат за представителите на държавите членки по отношение на правото на изказване и получаването на информация и документация, освен в случаите, когато се касае за въпроси, запазени само за държавите членки или отнасящи се за програма или дейност на Съюза, или части от тях, в която Канада не участва. В протоколи към настоящото споразумение може да се включат допълнителни разпоредби за възстановяването на пътни и дневни разходи.

4. В протоколите към настоящото споразумение може да се включат допълнителни изисквания за участието на експерти, както и за участието на Канада в управителните съвети и структурите, създадени за целите на изпълнението на програмите или дейностите на Съюза, определени в съответните протоколи.

ЧЛЕН 6

Финансови условия

1. Участието на Канада или на субекти от Канада в програми или дейности на Съюза, или части от тях, е обвързано с финансовия принос на Канада към съответното финансиране от общия бюджет на Съюза (наричан по-долу „бюджетът на Съюза“).

2. За всяка програма или дейност на Съюза, или части от тях, финансовият принос, посочен в параграф 1 от настоящия член, е под формата на сума, състояща се от:

- а) оперативен принос; и
- б) такса за участие.

3. Финансовият принос е под формата на годишно плащане, извършвано на един или повече транша.
4. Без да се засягат параграф 9 от настоящия член и член 7, таксата за участие е 4 % от годишния оперативен принос и не подлежи на адаптации със задна дата. Считано от 2028 г., размерът на таксата за участие може да бъде адаптиран от Съвместния комитет.
5. Оперативният принос покрива оперативните разходи и разходите за подкрепа и допълва, както по отношение на бюджетните кредити за поети задължения, така и на бюджетните кредити за плащания, сумите, записани в окончателно приетия бюджет на Съюза за програмите или дейностите на Съюза, или части от тях, увеличени, когато е целесъобразно, с външните целеви приходи, които не произтичат от финансови приноси по програми или дейности на Съюза от други донори, обхванати от съответните протоколи към настоящото споразумение.
6. Оперативният принос се основава на алгоритъм за приносите, определен като съотношението на brutния вътрешен продукт (БВП) на Канада по пазарни цени към БВП на Съюза по пазарни цени. Данните за БВП по пазарни цени, които ще бъдат приложени, се определят от специализираните служби на Европейската комисия въз основа на най-актуалните налични статистически данни за изчисления на бюджета през годината, предхождаща годината, в която се дължи годишното плащане. В съответните протоколи към настоящото споразумение могат да се определят адаптации на посочения алгоритъм за приносите. Адаптациите за приносите могат да варират от година на година и могат да бъдат представени като коефициент.
7. Оперативният принос се основава на прилагането на алгоритъма за приносите към първоначалните бюджетни кредити за поети задължения, увеличени съгласно параграф 5 от настоящия член, записани в бюджета на Съюза, окончателно приет за приложимата година за финансиране на програми или дейности на Съюза, или части от тях, в които участва Канада.
8. Чрез дерогация от параграфи 6 и 7 годишният оперативен принос на Канада към програма „Хоризонт Европа“ за годините от 2024 г. до 2027 г. се определя като фиксирани суми, посочени в приложение I към Протокола за асоциирането на Канада към „Хоризонт Европа“.

9. Размерът на таксата за участие, посочена в параграф 2, буква б) от настоящия член, за годините от 2024 г. до 2027 г. се определя съгласно следните проценти:

- 2024 г.: 2 %;
- 2025 г.: 2,5 %;
- 2026 г.: 3 %;
- 2027 г.: 4 %.

10. При поискване Съюзът предоставя на Канада информация във връзка с нейния финансов принос, която е включена в информацията за бюджета, счетоводството, изпълнението и оценката, предоставена на органите на Съюза по бюджета и по освобождаване от отговорност във връзка с изпълнението на бюджета по отношение на програмите или дейностите на Съюза, или части от тях, в които участва Канада. Тази информация се предоставя при надлежно спазване на правилата на всяка от страните за поверителност и защита на данните, без да се засяга информацията, която Канада има право да получи съгласно настоящото споразумение.

11. Всички финансови приноси на Канада или плащания от Съюза, както и изчисляването на дължимите или подлежащите на получаване суми, се извършват в евро.

12. Подробни разпоредби за прилагането на настоящия член се съдържат в съответните протоколи към настоящото споразумение.

ЧЛЕН 7

Програми или дейности на Съюза, за които се прилага механизъм за адаптация на оперативния принос

1. Ако е предвидено в протокол към настоящото споразумение, оперативният принос по дадена програма или дейност на Съюза, или части от тях, за година N може да бъде адаптиран със задна дата през една или повече последователни години въз основа на бюджетните задължения по бюджетните кредити за поети задължения за съответната година, тяхното изпълнение чрез правни задължения и тяхната отмяна.
2. Първата адаптация се извършва през година N+1, когато оперативният принос се адаптира с разликата между приноса и адаптиран принос, изчислен чрез прилагане на алгоритъма за приносите за година N, адаптиран чрез прилагането на коефициент, ако това е предвидено в съответния протокол към настоящото споразумение, до сумата от:
 - а) размера на поетите бюджетни задължения въз основа на бюджетни кредити за поети задължения, разрешени за година N в рамките на приетия бюджет на Съюза, и на предоставени отново бюджетни кредити за поети задължения, съответстващи на отменени бюджетни задължения; и
 - б) всички бюджетни кредити за външни целеви приходи, които не произтичат от финансови приноси по програми или дейности на Съюза от други донори, обхванати от съответните протоколи към настоящото споразумение, и които са били налични в края на година N.

3. През всяка следваща година, докато всички бюджетни задължения, финансирани с бюджетни кредити за поети задължения от година N, бъдат платени или отменени, и най-късно три години след края на програмата на Съюза или след края на многогодишната финансова рамка, съответстваща на година N, в зависимост от това коя от двете дати настъпи по-рано, Съюзът изчислява адаптация на приноса за година N, като намалява приноса на Канада със сумата, получена чрез прилагане на адаптирания алгоритъм за приносите за година N, ако в съответния протокол към настоящото споразумение се предвижда такава адаптация, към отменените през всяка година бюджетни задължения по поети задължения от година N, финансирани от бюджета на Съюза или от предоставени отново бюджетни кредити за отменени бюджетни задължения.

4. Ако бъдат отменени бюджетни кредити за външни целеви приходи, които не произтичат от финансови приноси по програми или дейности на Съюза от други донори, обхванати от съответните протоколи към настоящото споразумение, приносът на Канада за съответната програма или дейност на Съюза, или части от тях, се намалява със сумата, получена чрез прилагане на адаптирания алгоритъм за приносите за година N, ако в съответния протокол се предвижда такава адаптация, към отменената сума.

ЧЛЕН 8

Програми и дейности на Съюза, за които се прилага механизъм за автоматична корекция

1. Механизъм за автоматична корекция се прилага за онези програми или дейности на Съюза или частите от тях, за които в протокол към настоящото споразумение е предвидено прилагането на механизъм за автоматична корекция. Прилагането на механизма за автоматична корекция може да бъде ограничено до части от програмата или дейността, посочени в същия протокол към настоящото споразумение, които се изпълняват чрез безвъзмездни средства, отпуснати по състезателни процедури. В съответния протокол към настоящото споразумение може да бъдат установени подробни правила за определяне на частите от програмата или дейността на Съюза, за които се прилага или не се прилага механизмът за автоматична корекция.

2. Размерът на автоматичната корекция за програма или дейност на Съюза, или за части от тях, е разликата между първоначалните суми на правните задължения, действително поети по отношение на Канада или субекти от Канада и финансирани от бюджетни кредити за поети задължения за въпросната година, и съответния оперативен принос, платен от Канада и адаптиран съгласно член 7, ако в съответния протокол към настоящото споразумение се предвижда такава адаптация, с изключение на разходите за подкрепа, за същия период.

3. В съответния протокол към настоящото споразумение може да бъдат установени подробни правила за определянето на съответните суми на правните задължения, посочени в параграф 2 от настоящия член, включително при консорциуми, и за изчисляването на автоматичната корекция.

ЧЛЕН 9

Прегледи и одити

1. В съответствие с приложимите актове на една или повече институции на Съюза и доколкото е предвидено в съответното споразумение за финансиране и всеки друг приложим договор, Съюзът може да извършва технически, научни и финансови прегледи и одити или друг вид преглед или одит в помещенията на всеки субект от Канада, който е страна по съответното споразумение за финансиране, както и на всяка трета страна на субект от Канада, изпълняваща споразумението за финансиране. Такива прегледи и одити може да се извършват от длъжностни лица на Съюза, по-специално на Европейската комисия и Европейската сметна палата, или от други лица, упълномощени от Европейската комисия. Когато изпълняват своите задължения на територията на Канада, Европейската комисия или други лица, упълномощени от Европейската комисия, са длъжни да действат по начин, който е съвместим с правото на Канада.

2. При изпълнението на преглед или одит, както е посочено в параграф 1 от настоящия член, длъжностните лица на Съюза, по-специално на Европейската комисия и Европейската сметна палата, и другите лица, упълномощени от Европейската комисия, могат да разполагат с подходящ достъп до обектите, дейностите и документите (на електронен и на хартиен носител) и до цялата информация, необходима за извършването на такъв преглед или одит, включително правото да получат хартиено или електронно копие и извлечения от всеки документ или съдържанието на всеки носител на данни, притежавани от одитираното физическо или юридическо лице или от одитираната трета страна.

3. Канада не предприема мерки, които са свързани с влизането на нейна територия или достъпа до помещения и които целят да се предотвратят или възпрепятстват прегледите или одитите, посочени в параграф 1 от настоящия член. Настоящият параграф не може да се тълкува като възпрепятстващ Канада да предприема или запазва мерки с общо приложение, включително общи визови изисквания. Посочените мерки с общо приложение не се считат за обезсилване или накърняване на прегледите или одитите, посочени в параграф 1 от настоящия член.

4. Прегледите и одитите, посочени в параграф 1 от настоящия член, може да се извършват след спиране на прилагането на даден протокол към настоящото споразумение съгласно член 19, параграф 5 от настоящото споразумение, след преустановяване на временното прилагане или след прекратяване на настоящото споразумение във връзка с всяко правно задължение за изпълнение на бюджета на Съюза, поето от Съюза преди датата, на която поражда действие спирането на прилагането на съответния протокол, преустановяването на временното прилагане или прекратяването на настоящото споразумение.

ЧЛЕН 10

Защита на финансовите интереси на Съюза при нередности

1. Европейската комисия и Европейската служба за борба с измамите (OLAF) могат да провеждат административни разследвания, включително проверки и инспекции на място на територията на Канада на субекта от Канада, който е страна по съответно споразумение за финансиране, или на трета страна на субекта от Канада, изпълняваща споразумение за финансиране по договор, съгласно съответното споразумение за финансиране и друг приложим договор и в степента, предвидена в тях. Тези разследвания се извършват в съответствие с реда и условията, предвидени в приложимите актове на една или повече институции на Съюза. Когато изпълняват своите задължения на територията на Канада, Европейската комисия и OLAF са длъжни да действат по начин, който е съвместим с правото на Канада.
2. Определеното звено за контакт на Канада информира, според случая, Европейската комисия или OLAF в разумен срок за всеки станал му известен факт или подозрение във връзка с нередност, измама или друга незаконна дейност, свързана със споразумение за финансиране или договор, посочени в параграф 1 от настоящия член, и засягаща финансовите интереси на Съюза.
3. Когато се провежда административното разследване, посочено в параграф 1 от настоящия член, са възможни проверки и инспекции на място в помещенията на субекта от Канада, посочен в същия параграф, както и на други субекти от Канада, които са дали съгласие.
4. Проверките и инспекциите на място се подготвят и извършват от Европейската комисия или OLAF в тясно сътрудничество с определеното звено за контакт на Канада. То се уведомява предварително и в разумен срок за предмета, целта и правното основание на проверките и инспекциите. В проверките и инспекциите на място могат да участват длъжностни лица, определени от звеното за контакт на Канада.

5. По искане на определеното звено за контакт на Канада проверките и инспекциите на място могат да се извършват съвместно с Европейската комисия или OLAF.
6. Когато извършват административно разследване, посочено в параграф 1 от настоящия член, длъжностните лица на Съюза могат да получат достъп до цялата информация и документация, включително до компютърните данни, относно съответните операции, които са необходими за правилното провеждане на проверките и инспекциите на място. Те могат по-специално да правят копия на съответни документи.
7. Когато субектът от Канада, посочен в параграф 1 от настоящия член, се противопоставя на проверка или инспекция на място, определеното звено за контакт на Канада, като действа в съответствие с правото на Канада, предоставя информация или документация, според случая, с цел оказване на съдействие на Европейската комисия или OLAF да изпълнят задължението си за извършване на проверка или инспекция на място. В този смисъл определеното звено за контакт на Канада може, според случая, да улесни уведомяването на компетентните органи на Канада относно факт или подозрение, които по време на провеждането на проверка или инспекция на място са станали известни на Европейската комисия или OLAF във връзка с престъпление в Канада, за целите на запазване на доказателства за разследване на престъпление в Канада.
8. Европейската комисия или OLAF информират определеното звено за контакт на Канада за резултатите от тези проверки и инспекции. По-конкретно, Европейската комисия или OLAF докладват във възможно най-кратък срок на звеното за контакт всеки станал им известен в хода на проверката или инспекцията на място факт или съмнение във връзка с нередност.
9. Без да се засяга прилагането на наказателното право на Канада, Европейската комисия може да налага административни мерки и санкции на субекти от Канада, посочени в параграф 1 от настоящия член, в съответствие със законодателството на Съюза.

10. За целите на правилното прилагане на настоящия член Европейската комисия или OLAF и определеното звено за контакт редовно обменят информация и, по искане на някоя от страните, провеждат консултации помежду си.

11. За да се улеснят ефективното сътрудничество и обменът на информация с OLAF, Канада определя звено за контакт.

12. Обменът на информация между Европейската комисия или OLAF и определеното звено за контакт се извършва при надлежно спазване на изискванията за поверителност. Личните данни, включени в обмена на информация, са защитени в съответствие с приложимите правила.

ЧЛЕН 11

Сътрудничество по отношение на престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза

Органите на Канада си сътрудничат, в съответствие с приложимите инструменти за международно сътрудничество, включително с тези между Канада и държавите членки или Съюза, или съгласно разрешеното по вътрешното законодателство на Канада, с органите на Съюза или на държавите членки, отговарящи за разследването и наказателното преследване на престъпления, засягащи финансовите интереси на Съюза, включително предаване на съд на предполагаеми извършители на престъпления и съучастници в тези престъпления. Исканията, подадени до Канада съгласно приложимите инструменти за международно сътрудничество, могат да включват, доколкото е приложимо, искания, отправени във връзка с разследвания или повдигане и поддържане на обвинение от Европейската прокуратура.

ЧЛЕН 12

Обмен на информация

Страните обменят информация във връзка с прегледи, одити и други дейности, посочени в членове 9 и 10, при надлежно спазване на нормативната уредба за поверителност и защита на данните на всяка от страните.

ЧЛЕН 13

Събиране на вземания и принудително изпълнение

1. Европейската комисия може да приеме решение за налагане на парично задължение на субект от Канада, който е страна по съответното споразумение за финансиране и е различен от държавата, във връзка с вземания, произтичащи от споразумението за финансиране. Ако след като бъде уведомен в съответствие с член 14 за такова решение, субектът от Канада не плати в предвидения срок, Европейската комисия уведомява за решението определеното звено за контакт на Канада. След като бъде уведомена, Канада плаща на Европейската комисия сумата на паричното задължение, освен ако Европейската комисия не е приключила съответните стандартни процедури за принудително изпълнение на решението. Ако Канада заплати сумата на паричното задължение, тя може да поиска възстановяване на сумата от субекта от Канада, на който е наложено паричното задължение, и при поискване от Канада Европейската комисия предоставя съответната документация за извършеното плащане.
2. Канада уведомява за определеното от нея звено за контакт Европейската комисия.

3. Съдът на Европейския съюз е компетентен да се произнася по законосъобразността на решенията на Европейската комисия, посочени в параграф 1, и да спира тяхното принудително изпълнение.

ЧЛЕН 14

Комуникация и обмен на информация

Институциите и органите на Съюза, участващи в изпълнението на програми или дейности на Съюза или в контрола им, могат да се свързват пряко, включително чрез системи за електронен обмен, с всяко физическо лице, пребиваващо в Канада, или правен субект, установен в Канада, които получават финансиране от Съюза, както и с всяка трета страна, участваща в изпълнението на финансиране от Съюза, която пребивава или е установена в Канада, относно цел, свързана със споразумение за финансиране или друг приложим договор, сключени за изпълнение на тази програма или дейност на Съюза. Посочените физически и юридически лица, както и трети страни могат да представят пряко на институциите и органите на Съюза съответната информация и документация, която се изисква да представят въз основа на съответното споразумение за финансиране и други приложими договори, сключени за изпълнение на тази програма или дейност, и в съответствие със законодателството на Съюза, приложимо към тази програма или дейност.

ЧЛЕН 15

Съвместен комитет

1. Страните създават Съвместен комитет. Той се състои от представители на Съюза и на Канада.

2. Освен ако в настоящото споразумение е предвидено друго, Съвместният комитет действа в съответствие със своя процедурен правилник, съдържащ се в приложение I към настоящото споразумение.

3. Освен ако в настоящото споразумение е предвидено друго, задачите на Съвместния комитет включват:

- a) оценка, анализ и преглед на изпълнението на настоящото споразумение и протоколите към него, по-специално:
 - i) участието и резултатите от дейността на правните субекти от Канада в програми и дейности на Съюза;
 - ii) когато е приложимо, нивото на взаимна отвореност към правните субекти, установени във всяка от страните, за участие в програми, проекти, действия или дейности, или части от тях, на другата страна;
 - iii) прилагането на механизма за финансов принос и, когато е целесъобразно, на механизма за автоматична корекция, приложим за програмите или дейностите на Съюза, обхванати от протоколи към настоящото споразумение;
 - iv) обмен на информация и, когато е целесъобразно, разглеждане на всички възможни въпроси във връзка с използването на резултатите, включително правата върху интелектуалната собственост; и
 - v) обсъждане, по искане на която и да е от страните, на таксата за участие и адаптациите на размера на таксата за участие за годините след 2027 г.;

- б) обсъждане, по искане на която и да е от страните, на ограниченията, прилагани или планирани от едната или двете страни, върху достъпа до техните съответни програми за научни изследвания и иновации, включително по-специално за действия, свързани с техните стратегически активи или интереси, както и с тяхната независимост или сигурност;
 - в) проучване на начини за подобряване и развитие на сътрудничеството;
 - г) съвместно обсъждане на бъдещите насоки и приоритети на политиките, свързани с програми или дейности, които са обхванати от протоколи към настоящото споразумение;
 - д) обмен на информация, която е от значение за изпълнението на настоящото споразумение и протоколите към него, включително относно ново законодателство, мерки или национални програми; и
 - е) разработване, разглеждане или приемане на нови протоколи към настоящото споразумение относно конкретните ред и условия за участие на Канада в програмите или дейностите на Съюза, или части от тях, изменения на съществуващите протоколи към настоящото споразумение или на член 6, параграф 4, член 9, 10 или 11 от настоящото споразумение, или изменения на приложение I към настоящото споразумение в съответствие с член 16 и всички приложими правни изисквания или процедури на страните.
4. Съвместният комитет може да реши да създаде *ad hoc* работна група или консултативен орган на експертно равнище, които да го подпомагат при изпълнението на настоящото споразумение.
5. Съвместният комитет заседава най-малко веднъж годишно и, когато това се налага от особени обстоятелства, по искане на една от страните.

ЧЛЕН 16

Решения на Съвместния комитет

1. Съвместният комитет взема решения с консенсус.
2. Когато представителите в Съвместния комитет са предварително надлежно упълномощени, в случай че това се изисква в съответствие с техните приложими правни процедури, Съвместният комитет може да разработи и разгледа:
 - а) нови протоколи към настоящото споразумение относно конкретните ред и условия за участие на Канада в програми или дейности на Съюза, или части от тях;
 - б) изменения на съществуващите протоколи към настоящото споразумение;
 - в) изменения на член 6, параграф 4 от настоящото споразумение;
 - г) изменения на член 9, 10 или 11 от настоящото споразумение, доколкото тези изменения са необходими, за да се вземат предвид промените в актовете на една или повече институции на Съюза; или
 - д) изменения на приложение I към настоящото споразумение.
3. Независимо от член 19, параграф 13 от настоящото споразумение, когато представителите в Съвместния комитет са предварително надлежно упълномощени, в случай че това се изисква в съответствие с техните приложими правни процедури, Съвместният комитет може да приеме с решение:
 - а) нови протоколи към настоящото споразумение относно конкретните ред и условия за участие на Канада в програми или дейности на Съюза, или части от тях;

- б) изменения в съществуващите протоколи към настоящото споразумение;
- в) изменения на член 6, параграф 4 от настоящото споразумение;
- г) изменения на член 9, 10 или 11 от настоящото споразумение, доколкото тези изменения са необходими, за да се вземат предвид промените в актовете на една или повече институции на Съюза; или
- д) изменения на приложение I към настоящото споразумение,

както са разработени съгласно параграф 2 от настоящия член.

4. В случай че това се изисква по правната система на някоя от страните, във всяко решение съгласно параграф 3 от настоящия член представителите в Съвместния комитет посочват, че новите протоколи към настоящото споразумение или измененията на съществуващи протоколи или на части от настоящото споразумение, попадащи в обхвата на параграф 3 от настоящия член, влизат в сила след писмено уведомление за изпълнението на всички оставащи правни изисквания и процедури на страните или на по-късна дата, посочена в решението.

ЧЛЕН 17

Приложимо право

Изпълнението на настоящото споразумение се извършва в съответствие с приложимото право на всяка от страните на съответните им територии.

ЧЛЕН 18

Консултации

1. Страните полагат добросъвестни усилия да разрешават всички въпроси помежду си, произтичащи от тълкуването или прилагането на настоящото споразумение, по взаимно съгласие чрез обсъждания в рамките на Съвместния комитет.
2. Ако въпрос, възникнал в резултат на тълкуването или изпълнението на настоящото споразумение, не може да бъде разрешен чрез обсъждания в Съвместния комитет в рамките на два месеца, след като е бил повдигнат от която и да е от страните, една от страните може да поиска консултации по въпроса с другата страна. Страните отстраняват евентуалните различия чрез преговори.

ЧЛЕН 19

Заклучителни разпоредби

1. Настоящото споразумение влиза в сила на датата на последното уведомление, с което една от страните е уведомила другата за приключването на вътрешните си процедури, необходими за тази цел. То се прилага с обратна сила от 1 януари 2024 г.
2. До влизането в сила на настоящото споразумение страните могат да го прилагат временно съгласно съответните си вътрешни процедури и законодателство. Временното прилагане започва на по-късната от датите, на които всяка от страните е уведомила другата за приключването на вътрешните си процедури, необходими за тази цел.

3. Ако която и да е от страните уведоми другата, че няма да приключи вътрешните си процедури, необходими за влизането в сила на настоящото споразумение, настоящото споразумение престава да се прилага временно от датата, на която другата страна е получила посоченото уведомление, която ще бъде и датата на преустановяване за целите на настоящото споразумение. Решенията на Съвместния комитет престават да се прилагат на същата дата.
4. Съюзът може да спре прилагането на съответен протокол към настоящото споразумение, в случай на частично или пълно неплащане на финансовия принос, дължим от Канада по съответната програма или дейност на Съюза.
5. Съгласно посоченото в параграф 4 от настоящия член, в случай на неплащане, което може значително да застраши изпълнението и управлението на съответната програма или дейност на Съюза, Европейската комисия изпраща официално напомнително писмо. Когато в срок от 20 работни дни от официалното напомнително писмо не бъде извършено плащане, Европейската комисия уведомява Канада за спирането на прилагането на съответния протокол към настоящото споразумение чрез официално уведомително писмо, което поражда действие 15 дни след получаването му от Канада.
6. В случай че прилагането на протокол към настоящото споразумение бъде спряно по параграф 5 от настоящия член, субектите от Канада няма да отговарят на условията за участие в процедури за предоставяне на средства от Съюза, които все още не са приключили към момента, от който спирането започне да поражда действие. Процедурата за предоставяне на средства от Съюза се счита за приключена, когато в резултат на тази процедура са поети правни задължения.
7. Спирането по параграф 5 от настоящия член не засяга правните задължения, поети в рамките на съответната програма или дейност на Съюза по отношение на субекти от Канада преди спирането да е започнало да поражда действие. Съответният протокол към настоящото споразумение продължава да се прилага по отношение на такива правни задължения.

8. Когато целият размер на дължимия финансов принос бъде получен от Съюза, той незабавно уведомява Канада за това. Спирането по параграф 5 от настоящия член престава да поражда действие на датата на посоченото уведомление.
9. Субектите от Канада отговарят на условията за участие в процедури за предоставяне на средства от Съюза по съответната програма или дейност на Съюза, започнала след датата, на която спирането по параграф 5 от настоящия член престава да поражда действие, и в други процедури за предоставяне на средства, започнали преди тази дата, за които крайните срокове за подаване на заявления не са изтекли.
10. Всяка от страните може да прекрати настоящото споразумение по всяко време с писмено уведомление, с което информира другата страна за намерението си да го прекрати. Прекратяването поражда действие три календарни месеца след датата, на която другата страна получи писменото уведомление. За целите на настоящото споразумение датата, на която прекратяването поражда действие, е датата на прекратяване.
11. Когато настоящото споразумение престане да се прилага временно в съответствие с параграф 3 от настоящия член или бъде прекратено в съответствие с параграф 10 от настоящия член, страните се договарят, че:
- а) проектите, действията или дейностите, или частите от тях, по отношение на които са били поети правни задължения по време на временното прилагане или след влизането в сила на настоящото споразумение и преди настоящото споразумение да престане да се прилага временно или да бъде прекратено, продължават до приключването им съгласно условията, предвидени в настоящото споразумение и протоколите към него.

- б) годишният финансов принос по съответната програма или дейност на Съюза за година N, през която настоящото споразумение престава да се прилага временно или бъде прекратено, се изплаща изцяло в съответствие с член 6 от настоящото споразумение или други относими разпоредби в съответните протоколи към настоящото споразумение. Когато се прилага механизмът за адаптация, оперативният принос за съответната програма или дейност на Съюза за година N се адаптира в съответствие с член 7 от настоящото споразумение. За програми или дейности на Съюза, за които се прилагат както механизмът за адаптация, така и механизмът за автоматична корекция, съответният оперативен принос за година N се адаптира в съответствие с член 7 от настоящото споразумение и се коригира в съответствие с член 8 от настоящото споразумение. За програми или дейности на Съюза, за които се прилага само механизмът за корекция, съответният оперативен принос за година N се коригира в съответствие с член 8 от настоящото споразумение. Таксата за участие, платена за година N като част от финансовия принос за съответната програма или дейност на Съюза, не се адаптира, нито коригира.
- в) когато се прилага механизмът за адаптация, след годината, през която настоящото споразумение престане да се прилага временно или бъде прекратено, оперативните приноси за съответната програма или дейност на Съюза, платени за годините, през които се е прилагало настоящото споразумение, се адаптират в съответствие с член 7 от настоящото споразумение. За програми или дейности на Съюза, за които се прилагат както механизмът за адаптация, така и механизмът за автоматична корекция, тези оперативни приноси се адаптират в съответствие с член 7 от настоящото споразумение и се коригират автоматично в съответствие с член 8 от него. За програми или дейности на Съюза, за които се прилага само механизмът за автоматична корекция, съответните оперативни приноси за година N се коригират автоматично в съответствие с член 8 от настоящото споразумение.

12. Страните уреждат по взаимно съгласие всички други последици от преустановяването на временното прилагане или прекратяването на настоящото споразумение.

13. Освен ако в член 16 е предвидено друго, настоящото споразумение може да бъде изменяно само писмено по взаимно съгласие на страните. Измененията по този параграф влизат в сила при спазване на същата процедура като тази, която се прилага за влизането в сила на настоящото споразумение, както е предвидено в параграф 1 от настоящия член.

14. Освен ако страните са се договорили за друго, протоколите и приложенията към настоящото споразумение представляват неразделна част от него.

15. Настоящото споразумение е съставено в два еднообразни екземпляра, всеки от които на английски, български, гръцки, датски, естонски, ирландски, испански, италиански, латвийски, литовски, малтийски, немски, нидерландски, полски, португалски, румънски, словашки, словенски, унгарски, фински, френски, чешки, шведски и хърватски език, като всички текстове са еднакво автентични.

Съставено в ... на ...

За Европейския съюз,

За Канада,

ПРОЦЕДУРЕН ПРАВИЛНИК НА СЪВМЕСТНИЯ КОМИТЕТ

ПРАВИЛО 1

Задачи

Съвместният комитет, създаден с член 15 от настоящото споразумение, изпълнява задачите и задълженията, определени в членове 15 и 16 от настоящото споразумение.

ПРАВИЛО 2

Състав и председателство

1. Съвместният комитет се състои от представители на Съюза и на Канада.
2. Съвместният комитет се председателства съвместно от висши служители или от упълномощени от тях лица, действащи като представители съответно на Съюза и на Канада.
3. Съюзът и Канада се уведомяват взаимно за името, длъжността и координатите за връзка на длъжностните лица, които са съпредседатели на Съвместния комитет съответно от страна на Съюза и на Канада. Счита се, че всяко такова длъжностно лице продължава да изпълнява функциите на съпредседател съответно от страна на Съюза или на Канада, по целесъобразност до датата, на която Съюзът или Канада уведоми другата страна за нов съпредседател.

4. Счита се, че всеки съпредседател е упълномощен да представлява съответно Съюза или Канада, по целесъобразност до датата, на която другата страна бъде уведомена за нов съпредседател.

ПРАВИЛО 3

Секретариат

1. Секретариатът на Съвместния комитет (наричан по-нататък „секретариатът“) се състои от едно длъжностно лице на Съюза и едно длъжностно лице на Канада. Секретариатът изпълнява задачите, които са му възложени с настоящия процедурен правилник.
2. Съюзът и Канада се уведомяват взаимно за името, длъжността и координатите за връзка на длъжностните лица, които са членове на секретариата съответно от Съюза и от Канада. Счита се, че всяко такова длъжностно лице продължава да изпълнява функциите на член на секретариата съответно от страна на Съюза или на Канада, по целесъобразност до датата, на която Съюзът или Канада уведоми другата страна за ново длъжностно лице.

ПРАВИЛО 4

Заседания

1. Заседанията на Съвместния комитет по принцип се провеждат с редуване в Брюксел и в Канада, освен ако съпредседателите решат друго. Заседанията може да се провеждат и чрез видеоконферентна или телеконферентна връзка по решение на съпредседателите.

2. В периода между заседанията си Съвместният комитет продължава да осъществява дейността си и да обменя редовно информация, свързана с настоящото споразумение и протоколите към него, чрез всякакви налични средства за комуникация, по-специално чрез обмен на електронни писма.

ПРАВИЛО 5

Участие в заседания

1. В разумен срок преди всяко заседание Съюзът и Канада се уведомяват взаимно чрез секретариата за предвидения състав на делегациите си и уточняват името и функцията на всеки член на делегацията, изпълняващ функциите на представител на всяка от страните.
2. Когато е целесъобразно и по взаимно съгласие, съпредседателите могат да поканят експерти, като например неправителствени длъжностни лица, да присъстват на заседанията на Съвместния комитет, за да представят информация по конкретен въпрос и по време на частите от заседанието, в които се обсъждат такива конкретни въпроси.
3. Представителят на страната — организатор и домакин на заседанието, след получаване на съгласие от другата страна, определя датата и мястото на заседанието.

ПРАВИЛО 6

Документи

Писмените документи, на които се основават разискванията в рамките на Съвместния комитет, се номерират и се разпращат до Съюза и до Канада от секретариата.

ПРАВИЛО 7

Кореспонденция

1. Съюзът и Канада изпращат своята кореспонденция, адресирана до Съвместния комитет, чрез секретариата. Тази кореспонденция може да се изпраща чрез всякакви налични средства за писмена комуникация, включително чрез електронни писма.
2. Секретариатът осигурява препращането на адресираната до Съвместния комитет кореспонденция до съпредседателите, а когато е целесъобразно — и разпращането ѝ, в съответствие с член 6.
3. Цялата кореспонденция, изпращана от съпредседателите или адресирана пряко до тях, се препраща на секретариата и се разпраща, когато е целесъобразно, в съответствие с член 6.

ПРАВИЛО 8

Дневен ред

1. За всяко заседание секретариатът изготвя проект на предварителен дневен ред. За тази цел най-малко четири седмици преди датата на заседанието длъжностното лице, изпълняващо функциите на член на секретариата на страната — домакин на заседанието, изготвя първия проект на предварителния дневен ред, заедно с документите, свързани с всяка точка от него, и го предава за коментари на члена на секретариата на другата страна. След като бъде изготвен от секретариата, проектът на предварителния дневен ред, заедно с всички съответни документи, се предава на съпредседателите за одобрение не по-късно от 10 дни преди датата на заседанието.
2. Предварителният дневен ред включва точки, които са били поискани от страните, включително всякакви въпроси, които могат да бъдат поставени съгласно член 18 от настоящото споразумение. Всяко искане за включване на точка в предварителния дневен ред, заедно с всички съответни документи, се изпраща на секретариата не по-късно от 15 дни преди началото на заседанието.
3. В изключителни случаи съпредседателите могат да вземат съвместно решение да съкратят сроковете, предвидени в параграфи 1 и 2 от настоящото правило.
4. В началото на всяко заседание Съвместният комитет одобрява дневния му ред.
5. Точки, които не са включени в проекта на дневния ред, могат да бъдат добавени, а други точки от проекта на дневния ред могат да бъдат заличени, отложени или изменени по време на заседанието, при условие че двамата съпредседатели вземат съвместно решение за това.

ПРАВИЛО 9

Прозрачност и достъп до документи

1. Заседанията на Съвместния комитет не са публични, освен ако съпредседателите съвместно решат друго.
2. Всяка от страните може да реши да публикува решенията на Съвместния комитет в съответния си официален вестник или онлайн след предварителна консултация с другата страна. Решенията, с които се приемат нови протоколи или изменения на съществуващите протоколи, на член 6, параграф 4, член 9, 10 или 11 от настоящото споразумение или на настоящото приложение, се публикуват само когато те влязат в сила в съответствие с член 16, параграф 4 от настоящото споразумение.
3. Ако Съюзът или Канада предоставят на Съвместния комитет информация, която е поверителна или защитена от разгласяване съгласно съответното им приложимо законодателство, другата страна третира тази получена информация като поверителна.
4. Всяка от страните обработва искания за достъп до документите на Съвместния комитет в съответствие със своето приложимо законодателство.
5. Ако Европейската комисия предостави на Съвместния комитет информация, която е поверителна или защитена от разкриване по силата на нейните съответни правила за сигурност на информацията, Канада гарантира съпоставимо ниво на поверителност и защита на получената информация. Ако Канада предостави на Съвместния комитет информация, която е поверителна или защитена от разгласяване съгласно нейното приложимо законодателство, Европейската комисия третира тази получена информация като поверителна.

ПРАВИЛО 10

Протокол

1. На всички заседания на Съвместния комитет се водят протоколи.
2. Проектът за протокол на всяко заседание се изготвя от длъжностното лице, изпълняващо функциите на член на секретариата на страната — домакин на заседанието, в срок от 15 дни от края на заседанието, освен ако съпредседателите съвместно решат друго. Проектът за протокол се предава за коментари на члена на секретариата на другата страна. Последният може да представи коментари в срок от 30 дни от датата на получаване на проекта за протокол.
3. В протокола се обобщава всяка точка от дневния ред, като, когато е приложимо, се посочва следното:
 - а) документите, предоставени на Съвместния комитет;
 - б) всяко изявление, чието вписване в протокола е било поискано от някоя от страните; и
 - в) приетите решения, изявленията, по които е взето решение, и оперативните заключения, приети по конкретни въпроси.

Протоколът включва присъствен списък с имената на всички участници в заседанието, техните звания и качеството, в което са участвали.

4. Протоколът се одобрява и подписва от съпредседателите в срок от два месеца след заседанието или в друг срок, определен от съпредседателите. Съпредседателите могат съвместно да решат, че последното изискване се удовлетворява с подписването и обmena на електронни екземпляри. Автентичният вариант на протокола се съхранява в досиетата на всяка от страните.
5. В рамките на два работни дни след заседанието на Съвместния комитет секретариатът на Съвместния комитет изготвя също така резюме на протокола, което се одобрява от съпредседателите във възможно най-кратък срок. След като съпредседателите на Съвместния комитет одобрят текста на резюмето, страните могат да публикуват резюмето на протокола.

ПРАВИЛО 11

Решения

1. Съвместният комитет взема решения с консенсус, както е предвидено в член 16 от настоящото споразумение. Секретариатът регистрира всяко решение с пореден номер и указване на датата на приемане на акта.
2. Съвместният комитет взема решения в писмена форма и чрез размяна на ноти между съпредседателите, освен ако страните съвместно решат друго по отношение на дадено решение.
3. Единият съпредседател, който, ако е необходимо, е предварително надлежно упълномощен да направи това в съответствие с приложимите вътрешни правни процедури, представя в писмен вид текста на проекторешението на другия съпредседател.

4. Ако другата страна не изрази съгласие, предложеното решение се подлага на обсъждане и може да бъде прието на бъдещо заседание на Съвместния комитет.
5. Проекторешението се счита за прието, когато другата страна изрази съгласие в писмен вид, освен ако проекторешението се отнася до решение, разработено или разгледано съгласно член 16, параграф 2, като в такъв случай то се приема съгласно член 16, параграф 3.
6. Решенията, взети между заседанията на Съвместния комитет, се записват в протокола от следващото заседание на Съвместния комитет.
7. Без да се засяга член 16, параграф 4 от настоящото споразумение, всяко решение се подписва от съпредседателите на Съвместния комитет, включително когато са надлежно упълномощени предварително в съответствие с приложимите правни процедури, ако е необходимо.
8. При спазване на член 16, параграф 4 от настоящото споразумение, в решенията, приети от Съвместния комитет, се посочва датата, от която те пораждат действие.

ПРАВИЛО 12

Защита на личните данни

Публикуването на документите, посочени в правила 9, 10 и 11, се извършва в съответствие с приложимите правила на двете страни за защита на данните, включително за защита на личните данни.

ПРАВИЛО 13

Работни групи и консултативни органи

1. В съответствие с член 15, параграф 4 от настоящото споразумение Съвместният комитет може да вземе решение за създаване или разпускане на работна група и консултативен орган на експертно равнище. Съвместният комитет определя състава и задълженията на всяка работна група или всеки консултативен орган и може да ги изменя при необходимост.
2. Работната група и консултативният орган допринасят за работата на Съвместния комитет и го подпомагат при изпълнението на неговите задачи, включително — ако Съвместният комитет им възложи такава задача — чрез изготвяне на доклади или проекторешения за одобрение от Съвместния комитет. Проекторешенията съгласно настоящия параграф се разглеждат и разработват в съответствие с член 16, параграф 2 от настоящото споразумение.
3. Работната група и консултативният орган заседават, когато това е необходимо за изпълнението на техните задачи, и докладват на Съвместния комитет.
4. Създаването и функционирането на работна група и консултативен орган не възпрепятства страните да отнасят директно всеки въпрос за разглеждане до Съвместния комитет.
5. Процедурният правилник на Съвместния комитет се прилага *mutatis mutandis* по отношение на работната група и консултативния орган, създадени от Съвместния комитет.

ПРАВИЛО 14

Езици

Работният език на Съвместния комитет е английски език.

ПРАВИЛО 15

Разноски

1. Всяка от страните поема разноските, които прави за участието си в заседанията на Съвместния комитет и на създадените работни групи и консултативни органи.
 2. Разноските във връзка с организирането на заседанията се поемат от страната, която е домакин на заседанието.
-

ПРОТОКОЛ
ЗА АСОЦИИРАНЕТО НА КАНАДА
КЪМ РАМКОВАТА ПРОГРАМА
ЗА НАУЧНИ ИЗСЛЕДВАНИЯ И ИНОВАЦИИ „ХОРИЗОНТ ЕВРОПА“ (2021—2027 г.)

ЧЛЕН 1

Обхват на асоциирането

Канада участва като асоциирана държава и допринася за стълб II „Глобални предизвикателства и конкурентоспособност на европейската промишленост“ на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ (по-нататък наричана „програмата „Хоризонт Европа“), описана в член 4, параграф 1, буква б) от Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета¹ и изпълнявана чрез специфичната програма, създадена с Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета², в техните най-актуални версии.

ЧЛЕН 2

Допълнителни условия за участие в програмата „Хоризонт Европа“

1. Преди да вземе решение за това дали субектите от Канада отговарят на условията за участие в действие, свързано със стратегически активи и интереси на Съюза, както и с неговата независимост или сигурност съгласно член 22, параграф 5 от Регламент (ЕС) 2021/695, Европейската комисия може да поиска конкретна информация или гаранции, като например:

- а) информация за това дали на субектите от Съюза е бил или ще бъде предоставен реципрочен достъп до съществуващи и планирани програми, проекти или дейности, или части от тях, на Канада, равностойни на съответното действие от програмата „Хоризонт Европа“;

¹ Регламент (ЕС) 2021/695 на Европейския парламент и на Съвета от 28 април 2021 г. за създаване на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“, за определяне на нейните правила за участие и разпространение на резултатите и за отмяна на регламенти (ЕС) № 1290/2013 и (ЕС) № 1291/2013 (ОВ ЕС L 170, 12.5.2021 г., стр. 1).

² Решение (ЕС) 2021/764 на Съвета от 10 май 2021 г. за създаване на специфична програма за изпълнение на Рамковата програма за научни изследвания и иновации „Хоризонт Европа“ и за отмяна на Решение 2013/743/ЕС (ОВ ЕС L 167I, 12.5.2021 г., стр. 1).

- б) информация за това дали Канада разполага с национален механизъм за скрининг на инвестициите и с гаранции, че органите на Канада ще докладват на Европейската комисия и ще провеждат консултации с нея всеки път, когато при прилагането на такъв механизъм са получили информация за планирани чуждестранни инвестиции или поглъщане от страна на субект, установен или контролиран извън Канада, на субект от Канада, който е получил финансиране по програмата „Хоризонт Европа“ за действия, свързани със стратегически активи и интереси на Съюза, както и с неговата независимост или сигурност, при условие че Европейската комисия предостави на Канада списък на съответните субекти от Канада, с които е подписала споразумения за отпускане на безвъзмездни средства; и
- в) гаранции, че нито един от резултатите, технологиите, услугите и продуктите, разработени в рамките на съответните действия от субекти от Канада, не подлежи на ограничения при износа им за държави — членки на Съюза, по време на действието и в продължение на четири години след неговото приключване. По време на действието и в продължение на четири години след неговото приключване Канада ще споделя на годишна база актуален списък на адресатите на национални ограничения върху износа.

2. Субектите от Канада могат да участват в дейности на Съвместния изследователски център (JRC) при ред и условия, равностойни на тези, които са приложими за субектите от Съюза, освен ако са необходими ограничения, целящи да се гарантира съгласуваност с обхвата на участие вследствие на прилагането на параграф 1 от настоящия член.

3. Когато Съюзът изпълнява програмата „Хоризонт Европа“ чрез прилагане на членове 185 и 187 от Договора за функционирането на Европейския съюз, Канада и субектите от Канада могат да участват в правните структури, създадени по силата на тези разпоредби, при спазване на правните актове на Съюза, които са били или ще бъдат приети за създаването на посочените правни структури.

4. Канада бива информирана редовно за дейностите на JRC, които са свързани с нейното участие в програмата „Хоризонт Европа“, и по-специално за многогодишните работни програми на JRC. Представител на Канада може да бъде поканен като наблюдател на заседания на Управителния съвет на JRC във връзка с точка, която засяга участието на Канада в програмата „Хоризонт Европа“.

5. С оглед на участието на Канада в стълб II от програмата „Хоризонт Европа“ представителите на Канада имат право да участват като наблюдатели в комитета, посочен в член 14 от Решение (ЕС) 2021/764, без право на глас и само по точки от дневния ред, които засягат Канада, когато комитетът обсъжда въпроси, свързани с изпълнението на стълб II от програмата „Хоризонт Европа“. Това участие трябва да е в съответствие с член 5 от настоящото споразумение. Пътните разходи на представителите на Канада за заседанията на комитета се възстановяват за пътуване в икономична класа. За всички други въпроси възстановяването на пътните и дневните разходи се урежда от същите правила, които се прилагат за представителите на държавите — членки на Съюза.

6. Всяка от страните в съответствие със своето законодателство и разпоредби се стреми да улеснява влизането и временния престой на лицата, които участват в дейностите, обхванати от настоящото споразумение, включително за посещения и провеждане на научни изследвания, както и презграничното движение на стоки и услуги, предназначени за употреба в тези дейности.

7. Оборудването, предоставено от изпращащата страна за провеждане на съвместни дейности, обхванати от настоящия протокол, се смята за научно и нямащо търговски характер и получаващата страна се стреми да получи безмитен внос на такова оборудване в съответствие с международните си задължения и вътрешното си законодателство.

ЧЛЕН 3

Реципрочност

1. Правните субекти, установени в Съюза, могат да участват в програми, проекти и дейности на Канада, равностойни на тези от стълб II на програмата „Хоризонт Европа“, в съответствие с правото и мерките на Канада.
2. В приложение II към настоящия протокол се съдържа неизчерпателен списък на равностойните програми, проекти и дейности на Канада, които са реципрочно отворени за правни субекти, установени в Съюза.
3. Финансирането от Канада на правни субекти, установени в Съюза, е подчинено на законодателството и мерките на Канада, уреждащи функционирането на програмите, проектите и дейностите за научни изследвания и иновации. Когато не е осигурено финансиране, правните субекти, установени в Съюза, могат да участват със собствени средства.

ЧЛЕН 4

Отворена наука

Страните взаимно популяризират и насърчават практиките на отворената наука в своите програми, проекти и дейности в съответствие с правилата на програмата „Хоризонт Европа“ и съответните мерки на Канада.

ЧЛЕН 5

Подробни правила относно финансовия принос, механизма за адаптация и механизма за автоматична корекция

1. Правилата, уреждащи финансовия принос на Канада към стълб II на програмата „Хоризонт Европа“, са определени в приложение I към настоящия протокол.
2. По отношение на оперативния принос на Канада по програмата „Хоризонт Европа“ се прилага механизъм за автоматична корекция. Механизмът за адаптация, предвиден в член 7 от настоящото споразумение, не се прилага по отношение на оперативния принос на Канада по програмата „Хоризонт Европа“.
3. Механизмът за автоматична корекция се основава на резултатите от дейността на Канада и субектите от Канада по частите от стълб II на програмата „Хоризонт Европа“, които се изпълняват чрез безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура.
4. Подробните правила за прилагането на механизма за автоматична корекция са установени в приложение I към настоящия протокол.

ЧЛЕН 6

Спиране по взаимно съгласие

1. Ако сумата, изчислена от Европейската комисия по искане на Канада през година N+2 в съответствие с метода, посочен в член 8 от настоящото споразумение, надвишава 20 % от съответния оперативен принос за година N, Канада може да поиска спиране на прилагането на настоящия протокол към настоящото споразумение за финансовата година, следваща годината, през която е отправено искането.

2. Ако Канада отправи искане за спиране съгласно параграф 1 от настоящия член, Съюзът изпраща писмен отговор в срок от 30 дни след получаване на искането. Ако Съюзът потвърди, че приема искането на Канада, спирането на прилагането на настоящия протокол поражда действие на първия ден от януари на годината, следваща получаването на искането за спиране.
3. Без да се засягат член 22 от Регламент (ЕС) 2021/695 и изключенията, посочени в член 23, параграф 2 от същия регламент, в случай че прилагането на настоящия протокол бъде спряно съгласно параграф 2 от настоящия член, субектите от Канада няма да отговарят на условията за участие в процедури за предоставяне на средства, финансирани от бюджетни кредити за поети задължения за финансовата година, за която прилагането на настоящия протокол е спряно.
4. За годината, през която прилагането на настоящия протокол е спряно съгласно параграф 2 от настоящия член и за която Канада би заплатила такса за участие, ако прилагането не беше спряно, Канада не заплаща оперативен принос. За годината на спиране обаче Канада заплаща годишна такса за участие, съответстваща на таксата за участие за годината преди спирането да породи действие, увеличена с 1,0 процентен пункт.
5. Канада може по всяко време да поиска да бъде прекратено спирането по параграф 2 от настоящия член. Съюзът изпраща писмен отговор в срок от 30 дни след получаването на посоченото искане. След като Съюзът приеме искането на Канада, спирането преставя да поражда действие на първия ден от следващата година или, със задна дата, на първия ден от текущата година, ако страните вземат съвместно решение за това. Ако спирането бъде прекратено със задна дата, Канада дължи пълния размер на финансовия принос за съответната година. Всяка годишна такса за участие, която вече е платена от Канада за съответната година, се приспада от таксата за участие, изчислена в съответствие с метода, който е посочен в член 6 от настоящото споразумение.

6. Субектите от Канада отговарят на условията за участие в процедури по предоставяне на средства, финансирани от бюджетни кредити за поети задължения за съответната финансова година, считано от датата, на която спирането престава да поражда действие съгласно параграф 5 от настоящия член, при условие че крайните срокове за подаване на заявленията не са изтекли.

7. Спирането по параграф 2 от настоящия член не засяга правните задължения, поети от субекти от Канада по настоящия протокол преди спирането да е породило действие. По отношение на такива правни задължения продължават да се прилагат условията на настоящия протокол.

ЧЛЕН 7

Заклучителни разпоредби

1. Настоящият протокол остава в сила толкова време, колкото е необходимо за приключването на всички проекти, действия или дейности на Съюза, или части от тях, финансирани по стълб II на програмата „Хоризонт Европа“, всички действия, необходими за защита на финансовите интереси на Съюза, и всички финансови задължения, произтичащи от изпълнението на настоящия протокол между страните.

2. Приложенията към настоящия протокол представляват неразделна част от него.

Приложение I: Правила относно финансовия принос на Канада по програмата „Хоризонт Европа“ (2021—2027 г.)

Приложение II: Списък на равностойните програми, проекти и дейности на Канада, които са реципрочно отворени за субекти от Съюза

Правила относно финансовия принос на Канада по програмата „Хоризонт Европа“
(2021—2027 г.)

I. Изчисляване на финансовия принос на Канада

1. Финансовият принос на Канада по стълб II на програмата „Хоризонт Европа“ се определя на годишна база в съответствие с член 6 от настоящото споразумение.
2. Таксата за участие на Канада се определя и въвежда поетапно в съответствие с член 6 от настоящото споразумение.
3. Оперативният принос на Канада към стълб II на програмата „Хоризонт Европа“ за периода от 2024 г. до 2027 г. е следният:
 - 2024 г.— 16,1 милиона евро,
 - 2025 г.—21,4 милиона евро,
 - 2026 г.—26,8 милиона евро,
 - 2027 г.—32,1 милиона евро.

II. Автоматична корекция на оперативния принос на Канада

1. За изчисляването на автоматичната корекция, посочена в член 8 от настоящото споразумение и член 5 от настоящия протокол, се прилагат следните разпоредби:
 - а) „безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура“ означава безвъзмездни средства, отпуснати чрез покани за представяне на предложения в рамките на стълб II на програмата „Хоризонт Европа“, при които крайните бенефициери може да бъдат идентифицирани към момента на изчисляване на автоматичната корекция. Изключва се финансова подкрепа за трети страни по смисъла на член 204 от Финансовия регламент.
 - б) когато е подписано правно задължение с консорциум, сумите, използвани за установяване на първоначалните суми на правното задължение, са кумулативните суми, разпределени на бенефициери — субекти от Канада, в съответствие с индикативната разбивка на бюджета по споразумението за отпускане на безвъзмездни средства.
 - в) всички суми на правни задължения, съответстващи на безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура, се установяват с помощта на електронната система на Европейската комисия eCorda и се извличат втората сряда от месец февруари на година N+3;
 - г) „разходи, различни от разходи за мерки“ означава разходи по програмата, различни от безвъзмездни средства, отпуснати по състезателна процедура, включително разходи за подкрепа, специфична за програмата администрация, други действия¹.

¹ Другите действия включват по-специално обществени поръчки, награди, финансови инструменти, преки действия на JRC, абонаменти (Организация за икономическо сътрудничество и развитие (ОИСР), Европейска агенция за координация на изследователската дейност (Eureka), Международно партньорство за сътрудничество в областта на енергийната ефективност (IPEEC), Международна агенция по енергетика (IEA) и др.) и експерти (оценители, мониторинг на проекти).

- д) сумите, разпределени на международни организации като правни субекти — крайни бенефициери¹, се смятат за разходи, различни от разходи за мерки.

2. Механизмът за автоматична корекция се прилага, както следва:

- а) автоматичните корекции за година N във връзка с изпълнението на бюджетни кредити за поети задължения за година N, увеличени в съответствие с член 6, параграф 5 от настоящото споразумение, се прилагат през година N+3 въз основа на данните за година N, година N+1 и година N+2 от e-Corda, посочени в параграф 1, буква в) от раздел II от настоящото приложение. Разглежданият размер ще бъде размерът на отпуснатите по състезателна процедура безвъзмездни средства по стълб II от програмата „Хоризонт Европа“, за които са налични данни към момента на изчисляване на корекцията.
- б) считано от година N+3 до 2030 г., размерът на автоматичната корекция се изчислява за година N, като се взема разликата между:
- і) общия размер на безвъзмездните средства, отпуснати по състезателна процедура, разпределени на Канада или на правни субекти от Канада по стълб II от програмата „Хоризонт Европа“ като поети задължения по бюджетните кредити за година N; и

¹ Разходите за международните организации се считат за разходи, различни от разходи за мерки, само ако международните организации са крайни бенефициери. Тази разпоредба не се прилага, когато международната организация е координатор на проект (който разпределя средства към други координатори).

ii) размера на оперативния принос на Канада за година N, умножен по съотношението между:

А. размера на безвъзмездните средства, отпуснати по състезателна процедура, за бюджетните кредити за поети задължения за година N по стълб II от програмата „Хоризонт Европа“, увеличени в съответствие с член 6, параграф 5 от настоящото споразумение; и

Б. общия размер на всички разрешени бюджетни кредити за поети задължения за година N по стълб II от програмата „Хоризонт Европа“, включително разходите, различни от разходи за мерки.

III. Плащане на финансовия принос на Канада и плащане на автоматичната корекция, приложима за оперативния принос на Канада

1. Европейската комисия съобщава на Канада възможно най-скоро и най-късно при отправянето на първата покана за внасяне на средства за финансовата година следната информация:

а) размера на оперативния принос, посочен в раздел I, параграф 3 от настоящото приложение;

б) размера на таксата за участие, посочен в член 6, параграф 9 от настоящото споразумение;

в) от година N+3 нататък — за частта от програмата „Хоризонт Европа“, за която такава информация е необходима за изчисляване на автоматичната корекция — нивото на поетите задължения в полза на правни субекти от Канада по стълб II от програмата „Хоризонт Европа“, с разбивка според съответната година на бюджетните кредити, и съответното общо ниво на поети задължения.

2. Най-късно през юни на всяка финансова година Европейската комисия отправя към Канада покана за внасяне на средства, съответстващи на нейния принос съгласно настоящия протокол. В поканите за внасяне на средства се предвижда плащането на приноса на Канада да се извърши не по-късно от 45 дни след отправянето на поканата. Ако настоящото споразумение бъде подписано след 1 юни, за първата година от изпълнението на настоящия протокол Европейската комисия отправя еднократна покана за внасяне на средства в срок от 60 дни от подписването на настоящото споразумение. Всяка година, считано от 2027 г. нататък, поканите за внасяне на средства отразяват и размера на автоматичната корекция, която се прилага за оперативния принос, платен за година N-3. За всяка от финансовите години 2028, 2029 и 2030 сумата, която произтича от автоматичната корекция, приложена за оперативните приноси, платени от Канада през 2025, 2026 и 2027 г., ще бъде дължима на Канада или от Канада. Канада плаща финансовия си принос съгласно настоящия протокол в съответствие с раздел III от настоящото приложение. При липса на плащане от страна на Канада до падежа, Комисията изпраща официално напомнително писмо. Лихвеният процент за дължимите суми, неплатени до падежа, е процентът, прилаган от Европейската централна банка за нейните основни операции по рефинансиране, публикуван в серия C на *Официален вестник на Европейския съюз*, в сила на първия календарен ден от месеца, в който настъпва падежът, увеличен с 3,5 процентни пункта.

3. При условие че Канада не бъде асоциирана към следващата рамкова програма за научни изследвания и иновации, когато сумата, която произтича от автоматичната корекция, ще бъде дължима от Канада, най-късно през юни на всяка от финансовите години 2028, 2029 и 2030 Европейската комисия отправя покана за внасяне на средства към Канада, която трябва да извърши плащане в полза на Европейската комисия в срок от 6 месеца от датата на отправяне на поканата за внасяне на средства. Ако сумата, която произтича от автоматичната корекция, бъде дължима от Европейската комисия на Канада, то Канада отправя искане за плащане до Европейската комисия, която трябва да извърши плащане в полза на Канада в срок от 6 месеца от датата на издаване на искането за плащане. Всяко забавяне в плащането на сумите, посочени в раздел III, параграф 2, води до плащане на лихва върху неизплатената сума от Канада или на Канада, считано от датата на падежа на плащането. Лихвеният процент по вземанията, които не са платени на датата на падежа, е посочен в раздел III, параграф 2.
-

Списък на равностойните програми, проекти и дейности на Канада,
които са реципрочно отворени за субекти от Съюза

Посочените в следния неизчерпателен списък програми, проекти и дейности на Канада се разглеждат като равностойни на стълб II от програмата „Хоризонт Европа“:

- Canada Research Coordinating Committee (CRCC) – New Frontiers in Research Fund (NFRF): Exploration, International, Transformation, Special Calls (Комитет на Канада за координиране на научните изследвания (CRCC) — Фонд за нови хоризонти в областта на научните изследвания (NFRF): направление „Проучвания“, направление „Международни проекти“, направление „Трансформация“ и направление „Специални покани“);
- Natural Sciences and Engineering Research Council (NSERC): Alliance grants, Alliance International grants, Alliance International Quantum grants; Collaborative Research and Training Experience (CREATE) Quantum Call (Съвет за научни изследвания в областта на естествените науки и инженерството (NSERC): програми за отпускане на безвъзмездни средства „Alliance grants“, „Alliance International grants“ и „Alliance International Quantum grants“; покана за съвместни научни изследвания и обучения (CREATE);
- Social Science and Humanities Research Council of Canada (SSHRC): Partnership Grants (Съвет на Канада за научни изследвания в областта на социалните и хуманитарните науки (SSHRC): безвъзмездни средства за партньорства).